

toğrafta ünlü aktör Roy Scheider'i terminal başında "Blue Thunder" adlı film üzerinde çalışırken görüyorsunuz.

SORULAR-CEVAPLAR

MEHMET DÜLGER: "ASCII kodunun bilgisayarlarda en yaygın olarak kullanıldığını biliyorum. Acaba ASCII karakter setini yayınlayabilir misiniz?"

BİLGİSAYARLA OLUŞTURULAN DEPREM GRAFİKLERİ

New York'ta bir mühendislik firması olan Ebasco'daki jeoloji uzmanları herhangi bir bölgenin deprem tarihçesini üç boyutlu görüntü haline getiren bir bilgisayar sistemi geliştirdiler. Belirli bir bölgede, bir günden bir yıla kadar uzanan bir zaman aralığında görülen sarsıntıların sayısal taramaları verildikten sonra bilgisayarda izlenebilmektedir. Fotoğrafta St. Helens dağı ile ilgili bilgisayar grafiği gözükmektedir. Burada her deprem, sarsıntı merkezinden yüzeye kadar uzayan renkli çizgiler halinde gösterilmiştir. İki ay öncesindeki depremler yeşil ve kırmızı renklerle, bundan sonrakiler ise mavi renkle gösterilmiştir.

FİLM SETİNDE BİLGİSAYAR

Hollywood'da film stüdyolarının hemen hemen hepsi değişik amaçlarla bilgisayar kullanıyor. Günümüzde hayata iyice girmiş bulunan bilgisayarlar, artık filmlerde de birçok sahne görüntü unsuru olarak kullanılıyor. Ayrıca setlerin ışık ve ses düzenleri de bilgisayar kontrolü altında yapılıyor. Bunların dışında bilgisayarların setlerde kullanıldığı ilginç bir alan da, film ile ilgili herkesin istediği bilgileri istediği anda bir terminalden alabilmesini sağlayan bilgi bankası sistemleridir. Sette görevli kişilerin görev yerleri ve görev saatlerinden, kullanılacak kostümlere, gerekli teknik cihazlardan film senaryosuna kadar tüm bilgilerin depolandığı bilgisayar sistemleri, işe hem büyük bir sürat, hem de kolaylık sağlamaktadır. Fo-

Dec	Hex	CHR	Dec	Hex	CHR	Dec	Hex	CHR
000	00H	NUL	043	2BH	+	086	56H	V
001	01H	SOH	044	2CH	.	087	57H	W
002	02H	STX	045	2DH	-	088	58H	X
003	03H	ETX	046	2EH	/	089	59H	Y
004	04H	EDT	047	2FH	/	090	5AH	Z
005	05H	ENQ	048	30H	0	091	5BH	[
006	06H	ACK	049	31H	1	092	5CH	\
007	07H	BEL	050	32H	2	093	5DH]
008	08H	BS	051	33H	3	094	5EH	^
009	09H	HT	052	34H	4	095	5FH	-
010	0AH	LF	053	35H	5	096	60H	?
011	0BH	VT	054	36H	6	097	61H	a
012	0CH	FF	055	37H	7	098	62H	b
013	0DH	CR	056	38H	8	099	63H	c
014	0EH	SO	057	39H	9	100	64H	d
015	0FH	SI	058	3AH	:	101	65H	e
016	10H	DLE	059	3BH	:	102	66H	f
017	11H	DC1	060	3CH	(103	67H	g
018	12H	DC2	061	3DH	=	104	68H	h
019	13H	DC3	062	3EH)	105	69H	i
020	14H	DC4	063	3FH	?	106	6AH	j
021	15H	NAK	064	40H	@	107	6BH	k
022	16H	SYN	065	41H	A	108	6CH	l
023	17H	ETB	066	42H	B	109	6DH	m
024	18H	CAN	067	43H	C	110	6EH	n
025	19H	EM	068	44H	D	111	6FH	o
026	1AH	SUB	069	45H	E	112	70H	p
027	1BH	ESCAPE	070	46H	F	113	71H	q
028	1CH	FS	071	47H	G	114	72H	r
029	1DH	GS	072	48H	H	115	73H	s
030	1EH	RS	073	49H	I	116	74H	t
031	1FH	US	074	4AH	J	117	75H	u
032	20H	SPACE	075	4BH	K	118	76H	v
033	21H		076	4CH	L	119	77H	w
034	22H	"	077	4DH	M	120	78H	x
035	23H	#	078	4EH	N	121	79H	y
036	24H	\$	079	4FH	O	122	7AH	z
037	25H	%	080	50H	P	123	7BH	
038	26H	&	081	51H	Q	124	7CH	
039	27H	'	082	52H	R	125	7DH	
040	28H	(083	53H	S	126	7EH	
041	29H)	084	54H	T	127	7FH	DEL
042	2AH	*	085	55H	U			

İNGİLİZCE : NETWORK
TÜRKÇE : AĞ, ÇEVİRİM
AÇIKLAMA : Birbirleriyle bağlantılı olan bilgisayarlar, terminaller ve çevre birimleri sistemi.

İNGİLİZCE : NIBBLE
TÜRKÇE : YARIM BAYT
AÇIKLAMA : 4 Bitten oluşan kelime birimi.

İNGİLİZCE : NO-ADDRESS INSTRUCTION
TÜRKÇE : ADRESSİZ KOMUT
AÇIKLAMA : Herhangi bir adresi referans almayan komut.

İNGİLİZCE : NODE
TÜRKÇE : DÜĞÜM
AÇIKLAMA : Bir ağ içindeki kontrol noktaları.

İNGİLİZCE : NOISE
TÜRKÇE : GÜRÜLTÜ
AÇIKLAMA : Mantıklı sinyal ve bilgilere karışarak performansı düşüren gelişigüzel sinyaller.

İNGİLİZCE : NONPRINT CHARACTER
TÜRKÇE : BASILMAYAN KARAKTER
AÇIKLAMA : Karşılığında basılabilecek bir karakter olmayan ve özel bir fonksiyonu gerçekleştirmek üzere kullanılan kontrol karakteri.

İNGİLİZCE : NONVOLATILE MEMORY
TÜRKÇE : KALICI HAFIZA
AÇIKLAMA : Sistem elektrikten kesildiğinde içeriğini kaybetmeyen hafıza.

İNGİLİZCE : NOR
TÜRKÇE : YA DA DEĞİL
AÇIKLAMA : Veya mantıksal işleminin tersi.

İNGİLİZCE : NOT
TÜRKÇE : DEĞİL
AÇIKLAMA : Mantıksal tersini alma işlemi.

İNGİLİZCE : NOTATION
TÜRKÇE : GÖSTERİM, YAZIM
AÇIKLAMA : Verilerin gösterimi için kullanılan karakterler ve kurallar.

İNGİLİZCE : NULL STRING
TÜRKÇE : BOŞ DİZİ
AÇIKLAMA : Hiçbir nesneye karşılık gelmeyen dizi.

İNGİLİZCE : NUMBER
TÜRKÇE : ARİTMETİK YÖĞÜN İŞLEME
AÇIKLAMA : Karşık ve tekrarlanan aritmetik işlemlerin yerine getirilmesi.

İNGİLİZCE : NUMBER REPRESENTATION
TÜRKÇE : SAYI GÖSTERİMİ
AÇIKLAMA : Sayılar sisteminde bir sayının gösterimi.

İNGİLİZCE : NUMERIC
TÜRKÇE : SAYISAL
AÇIKLAMA : Sayılarla gösterilen ya da fiziksel niceliklere karşılık gelen.

İNGİLİZCE : NUMERIC DATA
TÜRKÇE : SAYISAL VERİ
AÇIKLAMA : Sayılarla gösterilmiş veri.

İNGİLİZCE : NUMERICAL ANALYSIS
TÜRKÇE : SAYISAL ÇÖZÜMLEME
AÇIKLAMA : Matematiksel problemlerin sayısal yöntemlerle bilgisayar sisteminde belli hata payları altında çözümlenmesi.

İNGİLİZCE : NUMERICAL KEYPAD
TÜRKÇE : SAYISAL TUŞLAR
AÇIKLAMA : Bazı bilgisayarlarda klavyenin sağ tarafında bulunan sayısal tuşlar.

İNGİLİZCE : OBJECT PROGRAM
TÜRKÇE : AMAÇ PROGRAM
AÇIKLAMA : Herhangi bir programlama dili ile yazılmış kaynak programın derlenmesiyle elde edilen program.

İNGİLİZCE : OPERAND
TÜRKÇE : İŞLENEN
AÇIKLAMA : Üzerinde işlem yapılan sayı, karakter dizisi ya da adres.

İNGİLİZCE : OPERATING SYSTEM
TÜRKÇE : İŞLETİM SİSTEMİ
AÇIKLAMA : Bir bilgisayar sisteminde tüm donanım ve yazılım birimlerinin en verimli şekilde çalışmasını kontrol eden ana program.

İNGİLİZCE : OPERATION
TÜRKÇE : İŞLEM
AÇIKLAMA : Bir ya da birden fazla işlenen üzerinde belli bir sonuç almak üzere uygulanan işlem.

İNGİLİZCE : OPERATOR
TÜRKÇE : İŞLETMEN, İŞLEÇ
AÇIKLAMA : Bilgisayar sistemini işleten kişi. İşlemler üzerinde yapılması gereken işi belirleyen sembol.

İNGİLİZCE : OCTAL
TÜRKÇE : SEKİZLİ
AÇIKLAMA : 0'dan 7'ye kadar toplam 8 adet rakam kullanılan sayı sistemi.

İNGİLİZCE : OFF LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMDIŞI
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde fonksiyonu olmasına rağmen ana işlem biriminin doğrudan kontrolü altında bulunmaması.

İNGİLİZCE : ON LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMİÇİ
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde her zaman kullanıma hazır halde bulunması.

İNGİLİZCE : OPERATION CODE
TÜRKÇE : İŞLEM KODU
AÇIKLAMA : Operation Code'un kısa adı. Hangi işlemin yapılacağını belirten kod.

İNGİLİZCE : OPERAND
TÜRKÇE : İŞLENEN
AÇIKLAMA : Üzerinde işlem yapılan sayı, karakter dizisi ya da adres.

İNGİLİZCE : OPERATING SYSTEM
TÜRKÇE : İŞLETİM SİSTEMİ
AÇIKLAMA : Bir bilgisayar sisteminde tüm donanım ve yazılım birimlerinin en verimli şekilde çalışmasını kontrol eden ana program.

İNGİLİZCE : OPERAND
TÜRKÇE : İŞLENEN
AÇIKLAMA : Üzerinde işlem yapılan sayı, karakter dizisi ya da adres.

İNGİLİZCE : OPERATING SYSTEM
TÜRKÇE : İŞLETİM SİSTEMİ
AÇIKLAMA : Bir bilgisayar sisteminde tüm donanım ve yazılım birimlerinin en verimli şekilde çalışmasını kontrol eden ana program.

İNGİLİZCE : OPERATION
TÜRKÇE : İŞLEM
AÇIKLAMA : Bir ya da birden fazla işlenen üzerinde belli bir sonuç almak üzere uygulanan işlem.

İNGİLİZCE : OPERATOR
TÜRKÇE : İŞLETMEN, İŞLEÇ
AÇIKLAMA : Bilgisayar sistemini işleten kişi. İşlemler üzerinde yapılması gereken işi belirleyen sembol.

İNGİLİZCE : OCTAL
TÜRKÇE : SEKİZLİ
AÇIKLAMA : 0'dan 7'ye kadar toplam 8 adet rakam kullanılan sayı sistemi.

İNGİLİZCE : OFF LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMDIŞI
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde fonksiyonu olmasına rağmen ana işlem biriminin doğrudan kontrolü altında bulunmaması.

İNGİLİZCE : ON LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMİÇİ
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde her zaman kullanıma hazır halde bulunması.

İNGİLİZCE : OPERATION
TÜRKÇE : İŞLEM
AÇIKLAMA : Bir ya da birden fazla işlenen üzerinde belli bir sonuç almak üzere uygulanan işlem.

İNGİLİZCE : OPERATOR
TÜRKÇE : İŞLETMEN, İŞLEÇ
AÇIKLAMA : Bilgisayar sistemini işleten kişi. İşlemler üzerinde yapılması gereken işi belirleyen sembol.

İNGİLİZCE : OCTAL
TÜRKÇE : SEKİZLİ
AÇIKLAMA : 0'dan 7'ye kadar toplam 8 adet rakam kullanılan sayı sistemi.

İNGİLİZCE : OFF LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMDIŞI
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde fonksiyonu olmasına rağmen ana işlem biriminin doğrudan kontrolü altında bulunmaması.

İNGİLİZCE : ON LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMİÇİ
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde her zaman kullanıma hazır halde bulunması.

İNGİLİZCE : OPERATION
TÜRKÇE : İŞLEM
AÇIKLAMA : Bir ya da birden fazla işlenen üzerinde belli bir sonuç almak üzere uygulanan işlem.

İNGİLİZCE : OPERATOR
TÜRKÇE : İŞLETMEN, İŞLEÇ
AÇIKLAMA : Bilgisayar sistemini işleten kişi. İşlemler üzerinde yapılması gereken işi belirleyen sembol.

İNGİLİZCE : OCTAL
TÜRKÇE : SEKİZLİ
AÇIKLAMA : 0'dan 7'ye kadar toplam 8 adet rakam kullanılan sayı sistemi.

İNGİLİZCE : OFF LINE
TÜRKÇE : ÇEVİRİMDIŞI
AÇIKLAMA : Donanım birimlerinin program içinde fonksiyonu olmasına rağmen ana işlem biriminin doğrudan kontrolü altında bulunmaması.